

Verslag van het eerste gedeelte van de Gewone zitting van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa Straatsburg, 23-27 januari 2006

De parlementaire dimensie van de Verenigde Naties (Resolutie 1476)

In deze voor de Organisatie van de Verenigde Naties cruciale tijden, waarin gebleken is dat het moeilijk is om tot een akkoord te komen over de hervorming van de Organisatie, spreekt de Assemblee de wens uit om een nieuw elan te geven aan het hervormingsproces. De hervorming van de Organisatie moet niet alleen een betere weerspiegeling van de huidige geopolitieke werkelijkheid bewerkstelligen, maar ook een betere transparantie, legitimiteit en verantwoordelijkheid van het hele systeem van de Verenigde Naties (VN) inhouden.

Er moet geleidelijk aan gestreefd worden naar een grotere betrokkenheid van de parlementsleden – de vertegenwoordigers van de wereldbevolking – bij de werkzaamheden van de VN, met name door de oprichting van een parlementaire commissie met raadgevende bevoegdheden bij één of meer commissies van de Algemene Vergadering. Indien dit initiatief lukt, zou er kunnen gedacht worden aan de oprichting van een volwaardige parlementaire assemblee van de VN, samengesteld uit nationale delegaties, die een raadgevende rol kan vervullen bij de Algemene Vergadering in plenaire zitting.

Actualiteitendebat: Aantijgingen van geheime opsluitingen in de Lidstaten van de Raad van Europa

In zijn tussentijds verslag wijst de Zwitserse rapporteur Dick Marty erop dat het niet erg waarschijnlijk is dat de Europese regeringen, of toch ten minste hun inlichtingendiensten, niet op de hoogte waren van de “*rendition*” van meer dan honderd personen in Europa.

In het bijzonder verwijzend naar verklaringen van Amerikaanse ambtenaren, heeft de heer Marty verklaard dat er verschillende samenhangende en met elkaar overeenstemmende aanwijzingen zijn voor het bestaan van een systeem van “delokalisatie” of “uitbesteding” van foltering.

Hij heeft eraan toegevoegd dat het bewezen is, en nooit ontkend is, dat personen werden ontvoerd, van hun vrijheid beroofd en getransporteerd in Europa, om ze over te leveren aan landen waar ze gefolterd werden. Hij heeft evenwel toegegeven dat er op dit ogenblik geen formele en onweerlegbare bewijzen zijn voor het bestaan van geheime gevangenissen van de CIA in Roemenië, Polen of enig ander land. Hij heeft onderstreept dat het niet de bedoeling is van het onderzoek om bepaalde landen te veroordelen, maar wel “om de waarheid te achterhalen die men ons verbergt”.

De heer Marty verklaarde zich voorts verheugd over de ontvangst van gedetailleerde informatie van Eurocontrol, het Europees Agentschap voor het luchtverkeer en de satellietbeelden van het Satellietcentrum van de Europese Unie, meer in het bijzonder over plaatsen op Roemeens grondgebied.

In zijn interventie heeft *senator Luc Van den Brande* onderstreept dat de Raad van Europa als eerste doelstelling heeft te bouwen aan een Europa van waarden, hetgeen enkel mogelijk is indien elke Lidstaat de grondrechten eerbiedigt. Het komt er dus op aan de waarheid te kennen om zo deze grondrechten opnieuw op te bouwen. Elk parlementslicd zou zijn regering moeten ondervragen om de waarheid aan het licht te brengen. De Raad van Europa moet een “*zero*

tolerance” toepassen in deze zaak: elke vorm van foltering is een schending van de menselijke waardigheid. De strijd tegen het terrorisme rechtvaardigt niet dat de meest fundamentele mensenrechten worden geschonden.

Bijdrage van Europa aan de verbetering van het waterbeheer (Aanbeveling 1732)

De Assemblee meent dat de toegang tot water erkend zou moeten worden als een fundamenteel mensenrecht, waardoor de gewone burgers en het middenveld verantwoording zouden kunnen vragen aan regeringen die de toegang niet waarborgen. In haar aanbeveling onderstreept de Assemblee dat de parlementen en de regeringen het waterbeheer dienen blijven te beschouwen als een prioritair wereldprobleem. De beste methode om het probleem te behandelen blijft het geïntegreerde beheer van de natuurlijke rijkdommen, waardoor de lagere overheden de natuurlijke rijkdommen aan water het best kunnen afstemmen op de belangen van de bevolking – op voorwaarde dat er een aangepaste wetgeving, voldoende financiële middelen en een degelijke technische ondersteuning zijn.

Inwerkingstelling van Resolutie 1415 (2005) over de naleving van de verplichtingen en verbintenissen van Georgië (Resolutie 1477)

In haar resolutie van januari 2005 had de Assemblee de termijnen herzien waartoe Georgië zich verbonden had voor het naleven van zijn verplichtingen ten aanzien van de Raad van Europa om zo rekening te kunnen houden met de bijzondere gebeurtenissen van de “Rozenrevolutie”.

Twee jaar na deze revolutie werden bepaalde verbintenissen nagekomen, en in het algemeen kan worden gesteld dat de hervormingen op grote schaal en op lange termijn op goede weg zijn. De postrevolutionaire euforie heeft plaatsgemaakt voor pragmatisme.

Er moeten evenwel nog een aantal grote uitdagingen aangegaan worden, met name het blijven doorgaan met de oprichting van sterke, democratische instellingen, de strijd tegen corruptie en de hervormingen van het rechtstelsel en van de lokale autonomie. De overheden zouden moeten aantonen dat bij elke stap de beoogde hervormingen volledig in overeenstemming zijn met de principes van de democratie, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten.

In deze context beslist de Assemblee door te gaan met de begeleidingsprocedure voor de naleving van verplichtingen en verbintenissen van Georgië tot er wezenlijke veranderingen worden opgetekend.

Integratie van immigrantenvrouwen in Europa (Resolutie 1478 en Aanbeveling 1732)

Terwijl de vrouwen in het verleden de “onzichtbare personen van de immigratie” waren, vertegenwoordigen ze vandaag meer dan de helft van de immigranten en dragen ze bij tot de sociale cohesie van het land waar ze leven. Het gebeurt evenwel dat ze het slachtoffer zijn van een dubbele discriminatie ten gevolge van hun geslacht en hun herkomst, zelfs binnen de immigrantengemeenschappen zelf.

De Assemblee doet voorstellen om immigrantenvrouwen aan te moedigen deel te nemen aan de arbeidsmarkt, de taal te leren en een volwaardige rol te spelen in het economische, sociale, culturele en politieke leven van het ontvangstland. Zo zou er binnen een jaar na hun aankomst

aan de vrouwen een juridisch statuut moeten worden toegekend, dat los staat van dat van hun echtgenoot.

De Assemblee onderlijnt eveneens de noodzaak om de mannen bij het integratieproces van de immigrantenvrouwen te betrekken, hetgeen informatie moet inhouden over de democratische waarden en de fundamentele rechten van de menselijke persoon in het ontvangstland, met inbegrip van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

In haar interventie heeft *senator Fatma Pehlivan* onderstreept hoe belangrijk het wel is om de formele strijd voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen te overstijgen door een verhoogde deelneming van de vrouwen aan het politieke, economische, sociale en culturele leven van het gastland. Integratie betekent inderdaad de politieke participatie van vrouwen en hun emancipatie. Het is belangrijk te onderlijnen dat mannen moeten deelnemen aan dat proces. Ze heeft eveneens twee amendementen voorgesteld (*die werden goedgekeurd*). Het eerste betreft de organisatie van taallessen die functioneel zouden moeten zijn en afgestemd op de interessedomijnen van de betrokken personen. Het tweede amendement betreft de structuur van de kinderopvang die rekening zou moeten houden met de diversiteit, meer bepaald met de verschillende talen van de kinderen en de ouders.

Ze heeft tot slot twee reserves geformuleerd, waarvan er een de termijn betreft van één jaar om een juridisch statuut te verlenen aan de immigrantenvrouw, terwijl de Belgische regering een periode wenst in te lassen van drie jaar om de gezinshereniging te controleren en schijnhuwelijken te voorkomen.

De schendingen van de mensenrechten in de Tsjetsjeense Republiek: de verantwoordelijkheid van het Ministercomité ten opzichte van de bezorgdheid van de Assemblee (Resolutie 1479 en Aanbeveling 1733)

De Assemblee is ten zeerste verontrust te moeten vaststellen dat een groot aantal regeringen en Lidstaten, alsook het Ministercomité, het probleem van de ernstige schendingen van de mensenrechten in de Tsjetsjeense Republiek niet op een regelmatige, ernstige en intensieve wijze behandeld hebben, terwijl dergelijke schendingen massaal en ongestraft blijven doorgaan in Tsjetsjenië.

De Assemblee spoort het Ministercomité aan om zijn verantwoordelijkheid op te nemen in één van de meest ernstige toestanden van de mensenrechten in één van de Lidstaten. Ze maakt de aanbeveling om de monitoring rond toestand van de mensenrechten in de Tsjetsjeense Republiek door het Ministercomité – die sinds het voorjaar 2004 stilgevallen is – opnieuw op te starten. De Assemblee waarschuwt ervoor dat het uitblijven van een echte reactie vanwege het uitvoerend orgaan van de Raad van Europa de geloofwaardigheid van de Organisatie in haar geheel ernstig kan aantasten.

In haar interventie heeft *senator Marie-José Laloy* verklaard dat de terughoudendheid, om niet te spreken van onverschilligheid, waarmee de internationale gemeenschap te dikwijls gereageerd heeft op de grootschalige schendingen van de mensenrechten in Tsjetsjenië, ertoe heeft bijgedragen dat er een mantel van vergetelheid wordt gegooid over het lijden van de bevolking. De toestand is zich waarschijnlijk aan het normaliseren op politiek en militair vlak, maar staat daar nog ver van af voor wat betreft de eerbiediging van de mensenrechten. Zij steunt de resolutie omdat de waardigheid van en het respect voor de mensen zelf dringend toe is aan herbevestiging,

waarop de Tsjetsjenen, net zoals alle burgers van de landen die lid zijn van de Raad van Europa, recht hebben, maar ook, en vooral, omdat een sterk engagement van het Ministercomité een grotere bewustwording kan opwekken bij de regeringen en bij de Europese publieke opinie.

Noodzaak van een internationale veroordeling van de misdaden van de totalitaire communistische regimes (Resolutie 1481)

De Assemblee veroordeelt met klem de grootschalige schendingen van de mensenrechten begaan door de totalitaire communistische regimes en brengt hulde aan de slachtoffers van die misdaden. In haar aanbeveling verklaart zij dat de schendingen onder meer aanslagen en terechtstellingen inhielden, zowel individueel als collectief, alsook overlijdens in concentratiekampen, hongerdood, deportaties, foltering, dwangarbeid en andere vormen van collectief fysiek geweld. De Assemblee nodigt alle communistische of postcommunistische partijen van haar Lidstaten uit om, voor zover ze het nog niet gedaan zouden hebben, de geschiedenis van het communisme en hun eigen verleden opnieuw te bestuderen, om duidelijk afstand te nemen van de door de totalitaire communistische regimes begane misdaden en om ze zonder verdere dubbelzinnigheid te veroordelen.

Volgens de Assemblee is de Raad van Europa “goed geplaatst” voor het houden van dit debat, vermits alle vroegere communistische landen, met uitzondering van Belarus, er vandaag lid van zijn en omdat de bescherming van de mensenrechten en de rechtsstaat de fundamentele waarden zijn die de Raad verdedigt.

Een ontwerp van aanbeveling waarmee de regeringen van Europa worden uitgenodigd om een gelijkwaardige verklaring aan te nemen en om juridische onderzoeken aan te moedigen ten opzichte van betrokken personen, heeft de vereiste tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen niet gehaald.

Betwisting van de geloofsbrieven van de delegatie van Azerbeidjan (Resolutie 1480)

Bij de opening van de zitting van de Assemblee werden de geloofsbrieven van de delegatie van Azerbeidjan betwist om substantiële redenen die verband houden met de parlementsverkiezingen van 6 november 2005.

In haar Resolutie 1456 (2005) over de werking van de democratische instellingen in Azerbeidjan had de Assemblee de overheden verwittigd dat de parlementsverkiezingen van 2005 een beslissende test zouden zijn voor de geloofwaardigheid van het land.

De verkiezingen die op 6 november 2005 hebben plaatsgevonden, beantwoordden niet aan de internationale normen, zoals jammer genoeg alle verkiezingen georganiseerd in Azerbeidjan sinds zijn toetreding tot de Raad van Europa in 2001.

In haar resolutie keurt de Assemblee de geloofsbrieven van de delegatie van Azerbeidjan goed. Ze stelt evenwel een lijst maatregelen voor die Azerbeidjan dringend dient te nemen om het geloof in het democratische proces te herstellen, en dit voor de nieuwe verkiezingen die op 13 mei 2006 georganiseerd worden in de 10 kiesdistricten waarvan de resultaten geannuleerd werden. De Assemblee zou haar beslissing kunnen herzien in de zitting van juni, in het licht van de vooruitgang die werd geboekt.

Spoeeddebat: De toestand in Belarus aan de vooravond van de presidentsverkiezingen (Resolutie 1482 et Aanbeveling 1734)

Met het oog op de presidentsverkiezingen in Belarus in maart 2006, richt de Assemblee een oproep tot het regime van Alexander Loekasjenko opdat hij een vrij en rechtvaardig verloop van de verkiezingscampagne niet in de weg zou staan en opdat hij concrete acties zou ondernemen voor de verspreiding van pluralistische informatie.

De Assemblee betreurt dat de vrije meningsuiting ernstig werd geschonden, een situatie die de laatste twee jaren opmerkelijk verslechterd is. Zij doet een oproep tot de Lidstaten voor een financiële bijdrage aan Belarus en, indien nodig, logistieke steun, voor de uitzending vanuit het buitenland van onafhankelijke programma's.

De Assemblee betreurt dat er nog steeds geen verandering kan zijn in haar beleid ten opzichte van het regime in Belarus. Om de dialoog terug aan te knopen, wacht de Assemblee op duidelijke en overtuigende signalen, zoals de mogelijkheid voor alle kandidaten om over dezelfde vrijheid te beschikken bij het voeren van hun campagne.

De Assemblee vraagt de onmiddellijke vrijlating van politieke gevangenen, de afschaffing van de "antirevolutiewet", en de opening van een onafhankelijk onderzoek naar het lot van vermiste personen.

Het Nederlandse terugkeerbeleid voor uitgeprocedeerde asielzoekers (Resolutie 1483)

In 2004 hebben de Nederlandse overheden een nieuw beleid goedgekeurd dat de terugkeer inhoudt van zo'n 26 000 uitgeprocedeerde asielzoekers. Een en ander gaf aanleiding tot een verhit politiek debat.

Nederland is niet het enige land dat de moeilijke taak op zich heeft genomen om een terugkeerbeleid voor uitgeprocedeerde asielzoekers goed te keuren. Het is wel één van de Europese landen die het probleem strenger heeft aangepakt.

De Assemblee meent dat bijzondere aandacht moet gaan naar uitgeprocedeerde asielzoekers met sterke familiale of gemeenschapsbanden met het gastland, of die er goed zijn geïntegreerd, en dat niemand naar een land zou mogen worden teruggestuurd waar zijn veiligheid bedreigd zou kunnen worden of zijn rechten geschonden.

In haar resolutie nodigt de Assemblee de Nederlandse Regering van uit om onder meer te overwegen over te gaan tot amnestie, tot regularisatieprocedures of tot bijzondere machten om de toestand van de asielzoekers te regelen die reeds lang op een beslissing betreffende hun aanvraag wachten.

In haar toespraak heeft mevrouw Rita Verdonk, Nederlands minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, onderstreept dat Nederland enkel uitgeprocedeerde asielzoekers terugstuurt van wie de toestand onherroepelijk is, en aldus in overeenstemming is met het internationaal recht. Bovendien worden de uitgeprocedeerde asielzoekers nooit teruggestuurd naar landen waar, gelet op de plaatselijke toestand, hun terugkeer zou plaatsvinden in onaanvaardbare omstandigheden. Zij is blij dat in de resolutie wordt onderlijnd dat het Nederlands terugkeerbeleid ten opzichte van asielzoekers in overeenstemming is met de aanbevelingen betreffende de terugkeer, zoals ze geformuleerd werden door verschillende instanties van de Raad van Europa. Zij stelt zich vragen bij de relevantie van een algemene amnestie die, volgens haar, nieuwe migranten zou aantrekken, die zouden hopen voor een latere amnestie in aanmerking te komen. Zij stelt eveneens vast dat in een Europese Unie zonder grenzen, een migratiestroom van één land gevolgen heeft voor de buurlanden.

In haar interventie heeft *senator Fatma Pehlivan* onderstreept dat Nederland lange tijd model stond als een tolerant en gastvrij land. De laatste tijd evenwel heeft het land jammer genoeg zeer verontrustende signalen uitgezonden. Zo heeft men vernomen dat het Nederlands de verplichte gebruikstaal zou worden, ook op straat.

Zo'n beleid houdt het risico in dat de vijandigheid ten opzichte van migranten nog toeneemt.

De Assemblee heeft zopas een resolutie goedgekeurd betreffende de integratie van migrantenvrouwen. Zij nodigt daarmee meer bepaald de regeringen uit om voor de migrantenvrouwen taallessen te organiseren alsook vormingscursussen. Dat betekent evenwel niet dat migranten zouden moeten afzien van hun moedertaal. De Raad van Europa hecht veel belang aan de eerbiediging van talen en culturen. Het is dan ook jammer dat Nederland zo'n negatief signaal uitzendt.

Het begrip « natie » (Aanbeveling 1484))

De Assemblee stelt zich de vraag of, en op welke manier, het begrip “natie” – herdacht en gemoderniseerd – de beschouwing kan vooruithelpen over het vraagstuk van de nationale minderheden en hun rechten in het Europa van de XXIe eeuw.

In bepaalde Lidstaten van de Raad van Europa wijst het begrip op het burgerschap – een juridische band tussen Staat en individu –, terwijl het in andere Lidstaten wijst op een etnoculturele gemeenschap. De notie van nationale minderheden verbindt beide interpretaties. De notie wijst inderdaad hoofdzakelijk op etnoculturele gemeenschappen die leven in moderne natiestaten en die relatief kleiner zijn dan de andere gemeenschappen die de Staten uitmaken. De Assemblee erkent dat de belangrijkste rol voor het behoud van de identiteit van de nationale minderheden toekomt aan de Staat waarvan de personen van de nationale minderheden burgers zijn. Zij nodigt de Lidstaten dan ook uit om hun wetgeving aan te passen, alsook de normatieve handelingen die de nationale minderheden erkennen, en ze te goeder trouw toe te passen.

In zijn interventie wijst *senator Luc Van den Brande* erop blij te zijn dat de Assemblee belang hecht aan het omschrijven van de relaties tussen meerderheid en minderheden. Het gaat er inderdaad om een gemeenschappelijke aanpak te vinden, hoewel het twee verschillende begrippen betreft. In ieder geval moet elke natie de anderen erkennen, hetgeen ertoe leidt de plaats van de minderheden te bepalen. Hij onderschrijft de aanbevelingen, die gericht zijn op het waarborgen van de rechten van alle gemeenschappen. Men kan die doelstelling bereiken door middel van een conventie, behalve indien de grondwet een gelijkwaardig alternatief biedt. Kortom, de middelen zijn bijkomstig, hetgeen telt is de uitdrukking van de culturele identiteiten mogelijk maken.

Overdracht van economische activiteiten naar het buitenland en de Europese economische ontwikkeling (Resolutie 1484)

Eén van de meest concrete uitdrukkingen van de mondialisering laat zich voelen wanneer de ondernemingen alle of een deel van hun activiteiten – van de productie of de diensten – overbrengen naar andere landen waar de voorwaarden voordeliger worden geacht, meestal vanuit het oogpunt van de kosten. Of de overdracht gebeurt naar Oost-Europa dan wel naar Centraal-Europa, of nog naar Azië, de gevolgen kunnen een trauma teweeg brengen in de getroffen gebieden. Daarom is de overdracht van activiteiten naar het buitenland – meestal gekend onder de benaming delokalisatie of «offshore» overdracht – een actueel thema.

Het is een feit dat het fenomeen een weerspiegeling is van een natuurlijke tendens van bedrijven om hun investeringen zo optimaal mogelijk toe te kennen. De landen zouden evenwel op een

passende manier hulp moeten bieden aan diegenen die getroffen werden door de overdrachten en zich inspannen om de essentiële aspecten te vrijwaren van de Europese sociale verworvenheden waar een lange strijd aan vooraf gegaan is.

In haar resolutie stelt de Assemblee onder meer voor de inspanningen te verdubbelen voor de verwezenlijking van de Agenda van Lissabon bedoeld om de Europese concurrentie te bevorderen, om zo investeringen terug te winnen alsook een sterkere groei en tewerkstelling te bevorderen. Bepaalde landen zouden zich kunnen laten inspireren door het beleid van een aantal van hun Europese bureaus die er blijkbaar in geslaagd zijn het tij te doen keren.

Gevolgen voor Europa van de Europese heropleving van China (Resolutie 1485)

De economische opgang van China – of veeleer zijn economische heropleving indien men de macht beschouwt die het land voorheen had – heeft diepgaande gevolgen voor Europa. Volgens de Assemblee kan deze evolutie, indien Europa het goed aanpakt, zich vertalen in grote voordelen voor ons continent, en voor de stabiliteit en de welvaart van de wereld in zijn geheel.

De positieve factoren die ten grondslag liggen aan de duizelingwekkende jaarlijkse groei van China (9% en meer) moeten evenwel niet de grote sociale en ecologische kwetsbaarheid verdoezelen – in het bijzonder de groeiende kloof tussen de opkomende gegoede klasse en degenen die aan hun lot worden overgelaten, vooral in het Noorden en het Westen van het land. Verdere problemen zijn de zwakheid van de Chinese financiële sector en van de overheidsbedrijven die veelal niet werken en overontwikkeld zijn. Er werd een aanvang genomen met hervormingen, die Europa resoluut moet ondersteunen.

In haar resolutie wijst de Assemblee erop dat China vooruitgang moet boeken op het vlak van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat – domeinen die van vitaal belang zijn voor een duurzame economische ontwikkeling. Hier kan Europa een essentiële rol spelen, vooral dankzij de toenemende contacten via de Raad van Europa en zijn Assemblee.

In zijn voorstelling heeft de rapporteur, *senator Paul Wille*, onderstreept dat in het verslag het dubbele gezicht van China op economisch vlak wordt weergegeven: aan de ene kant is het land, in enkele jaren tijd, de derde of vierde wereldmacht geworden, terwijl het aan de andere kant een ontwikkelingsland gebleven is wanneer men kijkt naar het BNP per inwoner, hetgeen nog steeds lager is dan dat van Japan voor het begin van zijn groei.

China heeft belangrijke hervormingen doorgevoerd in de landbouw en de industrie. Het zal enkel vooruitgang boeken indien het op een drastische manier de financiële sector en de banken reorganiseert. Ondanks het spaarrecord dat werd opgetekend, heeft de Chinese Staat zijn banken opnieuw van kapitaal moeten voorzien, omdat ze hun fondsen verkwist hadden in verdachte transacties.

Tussen de vele uitdagingen die China moet aangaan, kan men de volgende opsommen: de energievoorziening, de milieubescherming, de ontwikkeling van de sociale bescherming van de werknemers, de strijd tegen de werkloosheid en de regionale onevenwichten, de snelle ontwikkeling in de steden, die veelal ten koste gaat van het landbouwgebied, het behoud van de sociale vrede.

Het verslag gaat nader in op de monetaire hervorming van 2005 die de koers van de munt gekoppeld heeft aan een uitgebreide korf van deviezen. Het legt eveneens de gevolgen uit van een snelle groei op het water- en energieverbruik, alsook op de vergrijzing: het bevolkingsaandeel van mensen van boven de 60 jaar zal stijgen van 10% in 2000 tot 30% in 2050, terwijl er in Europa een eeuw nodig is geweest voor dat resultaat. Het is dus van groot belang om een degelijk pensioenstelsel uit te werken.

Het behoud van een groei van 7% is nodig om te beantwoorden aan de noden van de Chinese bevolking, meer bepaald voor wat betreft de volksgezondheid en het onderwijs. Ongeveer 20 miljoen jobs moeten elk jaar gecreëerd worden voor de ombuiging van de demografische curve. Door de toetreding tot de WTO zal China zijn markt moeten liberaliseren. Men kan zich wel indenken dat met zijn grote voorraden aan deviezen, China belangstelling zal hebben voor de detailhandel en de distributie, waar de winstmarges aanzienlijk zijn.

In tegenstelling tot China, wordt Europa gekenmerkt door een erg gereguleerde arbeidsmarkt, een dure mankracht, een trage groei, een sterk ingewortelde democratie, een hoog inkomen per inwoner. Het gaat dus om een slecht op elkaar afgestemd koppel, dat evenwel verplicht is om op commercieel vlak partners te zijn. Het koppel zal samen het probleem van de veroudering van de bevolking moeten aangaan.

De mondialisering gaat verder. Nieuwe landen steken de kop op. De Europese Staten zullen dus een toenemend deel van hun inkomsten uit hun investeringen in het buitenland moeten halen. Men kan alleen maar hopen op een verbetering van de levensstandaard van de Chinese bevolking, die een vijfde bedraagt van de mensheid, en, daarmee samenhangend, op de ontwikkeling van de democratie.

Ontwerp van Protocol betreffende de preventie van de status van apatriden met betrekking tot de Statenopvolging (Opinie 258)

Het recht van een persoon op een nationaliteit is een fundamenteel recht erkend door de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948 en de Europese Conventie over de nationaliteit van 1997. De Assemblee is tevreden over het ontwerp van Protocol over de preventie van de status van apatriden met betrekking tot de Statenopvolging, dat ze beschouwt als een noodzakelijk instrument ter aanvulling van de bestaande conventies. Ze ondersteunt ten volle de beoogde doelstelling om de status van apatriden te vermijden door het vergemakkelijken van de verwerving van de nationaliteit en onderschrijft de bepalingen van de ontwerpconventie in haar geheel. De Assemblee stelt evenwel verschillende amendementen op het ontwerp voor. Zij beveelt bijvoorbeeld aan om de draagwijdte te verruimen zodat personen die reeds apatride zijn op het moment van de Statenopvolging, er ook zouden onder vallen, of nog om het verbod van discriminatie bij de keuze van een nationaliteit explicieter te maken.

De Assemblee betreurt dat het ontwerp aan de Staten toelaat om voorbehoud te maken over fundamentele bepalingen, ten nadele van de samenhang van de nationale wetgevingen en de doeltreffendheid van het protocol.